

QUY TRÌNH, THỦ TỤC ĐỂ HƯỞNG LƯƠNG HƯU ĐỐI VỚI NGƯỜI THAM GIA BHXH BẮT BUỘC VÀ THANH TOÁN BHXH MỘT LẦN

Căn cứ Quyết định 863/QĐ-BNV ngày 07/8/2025 của Bộ Nội vụ có hiệu lực từ 01/7/2025. Theo đó, quy trình, thủ tục để hưởng lương hưu đối với người tham gia bảo hiểm xã hội (BHXH) bắt buộc và thanh toán BHXH một lần cụ thể như sau:

1. Hưởng lương hưu đối với người tham gia BHXH bắt buộc

**** Trình tự thực hiện***

Bước 1: Trong thời hạn 20 ngày trước thời điểm người lao động (NLĐ) đủ điều kiện hưởng lương hưu, người sử dụng lao động (NSDLĐ) nộp hồ sơ cho cơ quan BHXH. Trường hợp người đang bảo lưu thời gian đóng BHXH bắt buộc, trong thời hạn 20 ngày trước thời điểm đủ điều kiện hưởng lương hưu, người đang bảo lưu thời gian đóng BHXH bắt buộc nộp hồ sơ cho cơ quan BHXH.

Bước 2: Trong thời hạn 20 ngày, không bao gồm ngày nghỉ lễ, tết, kể từ ngày nhận đủ hồ sơ theo quy định đối với người đề nghị hưởng lương hưu, cơ quan BHXH có trách nhiệm giải quyết. Trường hợp không giải quyết thì cơ quan BHXH phải trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do.

**** Hồ sơ cần thiết***

- Đối với người đang tham gia BHXH bắt buộc, hồ sơ gồm: Sổ BHXH; Bản chính hoặc bản sao văn bản xác định việc chấm dứt hợp đồng lao động hoặc văn bản chấm dứt làm việc.

- Đối với người đang bảo lưu thời gian đóng BHXH bắt buộc, hồ sơ gồm: Sổ BHXH; Văn bản đề nghị của người đang bảo lưu thời gian đóng BHXH bắt buộc.

- Đối với NLĐ bị suy giảm khả năng lao động, hồ sơ gồm: Sổ BHXH; Bản chính hoặc bản sao văn bản xác định việc chấm dứt hợp đồng lao động hoặc văn bản chấm dứt làm việc; Biên bản giám định mức suy giảm khả năng lao động của Hội đồng giám định y khoa hoặc bản sao giấy xác nhận mức độ khuyết tật nặng, đặc biệt nặng có thể hiện kết luận của Hội đồng giám định y khoa ghi rõ tỷ lệ % suy giảm khả năng lao động.

- Đối với người bị nhiễm HIV/AIDS do tai nạn rủi ro nghề nghiệp trong khi thực hiện nhiệm vụ được giao, hồ sơ gồm: Sổ BHXH; Bản chính hoặc bản sao văn bản xác định việc chấm dứt hợp đồng lao động hoặc văn bản chấm dứt làm việc; Bản sao giấy chứng nhận bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp.

**** Điều kiện hưởng***

- NLĐ nghỉ việc có thời gian đóng BHXH bắt buộc từ đủ 15 năm trở lên thuộc một trong các trường hợp:

+ Đủ tuổi nghỉ hưu theo quy định đối với NLĐ làm việc trong điều kiện bình thường;

+ NLD có từ đủ 15 năm trở lên khi làm nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm hoặc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm;

+ NLD có tuổi thấp hơn tối đa 10 tuổi so với tuổi nghỉ hưu quy định và có từ đủ 15 năm trở lên làm công việc khai thác than trong hầm lò theo; Người bị nhiễm HIV/AIDS do tai nạn rủi ro nghề nghiệp trong khi thực hiện nhiệm vụ được giao.

- NLD khi nghỉ việc có thời gian đóng BHXH bắt buộc từ đủ 20 năm trở lên thì được hưởng lương hưu với mức thấp hơn so với người đủ điều kiện hưởng lương hưu nếu thuộc một trong các trường hợp sau:

+ Có tuổi thấp hơn tối đa 05 tuổi so với tuổi nghỉ hưu quy định và bị suy giảm khả năng lao động từ 61% đến dưới 81%;

+ Có tuổi thấp hơn tối đa 10 tuổi so với tuổi nghỉ hưu quy định và bị suy giảm khả năng lao động từ 81% trở lên;

+ Có từ đủ 15 năm trở lên làm nghề, công việc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm thuộc danh mục nghề, công việc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm và bị suy giảm khả năng lao động từ 61% trở lên.

- NLD có từ đủ 15 năm đóng BHXH trở lên và có văn bản của cơ quan BHXH xác nhận về việc chờ đủ điều kiện về tuổi đời để hưởng lương hưu thì được hưởng lương hưu khi nam đủ 60 tuổi, nữ đủ 55 tuổi.

- Người vừa có thời gian đóng BHXH tự nguyện vừa có thời gian đóng BHXH bắt buộc mà tham gia BHXH tự nguyện trước ngày 01/01/2021 và đủ 20 năm đóng BHXH tự nguyện trở lên thì điều kiện về tuổi hưởng lương hưu là đủ 60 tuổi đối với nam, đủ 55 tuổi đối với nữ.

**** Hình thức nộp hồ sơ; đơn vị tiếp nhận, giải quyết và kết quả***

- NSDLĐ hoặc NLD có thể nộp hồ sơ trực tiếp tại cơ quan BHXH, thông qua dịch vụ bưu chính công ích hoặc nộp trực tuyến trên Cổng dịch vụ công.

- Cơ quan BHXH theo phân cấp sẽ tiếp nhận và giải quyết hồ sơ, kết quả là quyết định về việc hưởng chế độ hưu trí hằng tháng. Thủ tục này hoàn toàn miễn lệ phí.

2. Hưởng bảo hiểm xã hội một lần

**** Trình tự thực hiện***

Bước 1: NLD khi đủ điều kiện hưởng BHXH một lần nộp hồ sơ cho cơ quan BHXH.

Bước 2: Trong thời hạn 07 ngày làm việc kể từ ngày nhận đủ hồ sơ theo quy định, cơ quan BHXH có trách nhiệm giải quyết. Trường hợp không giải quyết thì cơ quan BHXH phải trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do.

**** Hồ sơ cần thiết gồm:***

- Sổ BHXH; Văn bản đề nghị hưởng BHXH một lần của NLD.

- Đối với trường hợp NLD ra nước ngoài để định cư, thì có thêm bản sao giấy xác nhận của cơ quan có thẩm quyền về việc thôi quốc tịch Việt Nam hoặc bản dịch tiếng Việt được chứng thực hoặc công chứng một trong các giấy tờ: Hộ chiếu do nước ngoài cấp, Thị thực của cơ quan nước ngoài có thẩm quyền cấp có xác nhận việc cho phép nhập cảnh để định cư ở nước ngoài, Thẻ thường trú dài hạn ở nước ngoài của cơ quan nước ngoài có thẩm quyền cấp, Giấy tờ hợp pháp khác thể hiện việc định cư ở nước ngoài theo quy định của Chính phủ.

- Trường hợp người đang mắc một trong những bệnh ung thư, bại liệt, xơ gan mất bù, lao nặng, AIDS thì có thêm bản tóm tắt hồ sơ bệnh án hoặc bản chính/bản sao giấy ra viện.

- Trường hợp người có mức suy giảm khả năng lao động từ 81% trở lên; người khuyết tật đặc biệt nặng thì có thêm biên bản giám định mức suy giảm khả năng lao động của Hội đồng giám định y khoa hoặc bản sao giấy xác nhận mức độ khuyết tật đặc biệt nặng.

**** Điều kiện hưởng***

- Đủ tuổi hưởng lương hưu mà chưa đủ 15 năm đóng BHXH;
- Ra nước ngoài để định cư;
- Người đang mắc một trong những bệnh ung thư, bại liệt, xơ gan mất bù, lao nặng, AIDS;
- Người có mức suy giảm khả năng lao động từ 81% trở lên; người khuyết tật đặc biệt nặng;
- NLD có thời gian đóng BHXH trước ngày 01/7/2025, sau 12 tháng không thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc, không tham gia BHXH tự nguyện và có thời gian đóng BHXH chưa đủ 20 năm.

**** Hình thức nộp hồ sơ; đơn vị tiếp nhận, giải quyết và kết quả***

- NLD tham gia BHXH bắt buộc và BHXH tự nguyện có thể nộp hồ sơ trực tiếp tại cơ quan BHXH, thông qua dịch vụ bưu chính công ích hoặc nộp trực tuyến trên Cổng dịch vụ công.
- Cơ quan BHXH theo phân cấp sẽ tiếp nhận và giải quyết hồ sơ, kết quả là quyết định về việc hưởng BHXH một lần. Thủ tục này hoàn toàn miễn lệ phí./.

Chi tiết vui lòng truy cập đường link: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bao-hiem/Quyet-dinh-863-QD-BNV-2025-cong-bo-thu-tuc-hanh-chinh-bi-bai-bo-linh-vuc-bao-hiem-xa-hoi-668763.aspx>